

TRANSFER Duna hírlevél 1. szám

2025. szeptember

Tartalomjegyzék:

1. *A projektről*
2. *Indítókonferencia Romániában*
3. *A partnerek bemutatása*
4. *Kommunikációs csatornák*

Integrált megfigyelőrendszer az agrár-klimatikus kockázatokra a Duna-régióban

A projektről

A [TRANSFER Danube projekt](#) célja az éghajlati szélsőséges események (pl. aszály, árvíz, hőhullámok) új mintáinak elemzése, valamint a Duna-régió mezőgazdasága számára szükséges eszközök megtervezése és kifejlesztése annak érdekében, hogy megfelelően tudjanak alkalmazkodni és reagálni az ilyen kihívásokra. Ennek érdekében egy transznacionális Duna-menti e-platformot fejlesztenek ki és valósítanak meg, amely integrálja az éghajlati, vízkészlet- és mezőgazdasági adatbázisokat, térképeket, ismereteket, eszközöket, modelleket, valamint a vízgazdálkodás és az aszálycsökkentés terén bevált gyakorlatokat, hogy a Duna-régióban a növénytermesztés szempontjából veszélyeztetett területeken (téli búza és kukorica) felkészülhessenek az éghajlatváltozásra és alkalmazkodni tudjanak hozzá.

Az országos partnerek közötti együttműködés révén létrehoznak egy szabványosított monitoringrendszert a Duna-régióban termesztett kiválasztott mezőgazdasági növények fenológiai állapotának nyomon követésére, amely alapul szolgál a növényfaj-specifikus vízegyensúlyok és termés hozamok értékeléséhez.

A TRANSFER Danube projekt célja, hogy felhívja a politikai döntéshozók és a magán mezőgazdasági szektor figyelmét az éghajlatváltozás mezőgazdasági termelésre gyakorolt lehetséges következményeire. A projekt kedvezményezettjei és célcsoportjai a

környezetvédelem és a mezőgazdaság területén tevékenykedő helyi és regionális döntéshozók, valamint a mezőgazdasági politika területén dolgozók és a gazdálkodók.

A projekt tevékenységei támogatást nyújtanak a Duna-térségbeli partnerintézmények közötti transzdiszciplináris kétoldalú együttműködéshez, a mezőgazdaságban az éghajlatváltozás által jelentett kihívások kezelése érdekében.

A projektet az Interreg Duna-régió program társfinanszírozza, és 30 hónapig, 2025. áprilistól 2027. szeptemberig tart.

1,842,380 €

Project budget

80.00 %

Interreg funds

04/2025-09/2027

Project duration

TRANSFER Danube projektindító konferenciája Bukarestben, Romániában

Dátum: 2025. szeptember 16–18
Helyszín: Bukarest, Románia

2025. szeptember 16. és 18. között Bukarestben, Romániában került megrendezésre a [TRANSFER Danube projekt \(InTeGRated moNitoring System For agro-climatic risks within DanubE Region\)](#) keretében tartott nyitókonferencia, amelyet az [Interreg Duna-régió program](#) társfinanszírozott.

Az eseményt a vezető partner szervezet, a [Nemzeti Meteorológiai Igazgatóság](#) főigazgatójának és agrometeorológiai osztályvezetőjének üdvözlő beszéde nyitotta meg. Ezt követően a [TRANSFER Danube](#) projekt átfogó bemutatása következett, amelynek keretében a partnerek megvitatták a projekt ütemtervét, fő célkitűzéseit, valamint a várt eredményeket és teljesítéseket. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium (Románia) bemutatta a környezeti és éghajlati kihívások szempontjából kidolgozott 2023–2027-es stratégiai tervet, valamint a mezőgazdaságban az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a katasztrófakockázat-kezelés terén alkalmazott bevált gyakorlatok katalógusát. Ezután minden projektpartner bemutatta intézményét, a területen szerzett tapasztalatait, szervezetének

főbb tevékenységeit, valamint azt, hogy a csapat hogyan tud hozzájárulni a [TRANSFER Danube](#) feladatainak végrehajtásához.

A második munkanapot az irányítási és adminisztratív feladatoknak szentelték, és az [Interreg Duna-régiói Program](#) képviselői betekintést nyújtottak a projektmenedzsmentbe, valamint az adminisztratív és pénzügyi kérdések legfontosabb szempontjaiba. Áttekintették az 1. konkrét célhoz kapcsolódó tevékenységeket, a partnerek felelősségi köreit és a következő lépéseket. Bemutatták továbbá a 2. konkrét cél elérése terén elért előrehaladást, a partnerek feladatait és a követő intézkedéseket is.

A rendezvény utolsó, harmadik napján a 3. specifikus cél keretében végzett tevékenységek összefoglalására helyeződött a hangsúly, és megvitatták a jövőbeli feladatokat. A rendezvény a kommunikációs és terjesztési tevékenységek áttekintésével zárult, és vitát szerveztek a [TRANSFER Danube projekt](#) nyomon követéséről, értékeléséről és a közelgő eseményekről.

A partnerek bemutatása

National Meteorological Administration (NMA), vezető partner

Az NMA a Nemzeti Vészhelyzeti és Katasztrófavédelmi Bizottság (NCED) egyik kulcsfontosságú intézménye.

Az NMA szakértői információkat biztosít a veszélyes meteorológiai jelenségek közép- és hosszú távú hatásainak megelőzését célzó politikák és stratégiák kidolgozásához és végrehajtásához a kulcsfontosságú területeken (környezetvédelem, mezőgazdaság, védelem és nemzetbiztonság stb.), valamint operatív, adminisztratív, műszaki és társadalmi-gazdasági döntések meghozatalához vészhelyzetekben. Szakértői részt vesznek a hatásvizsgálathoz szükséges kulcsfontosságú intézkedések kidolgozásában, mint például Románia éghajlatváltozási nemzeti stratégiája, a talajromlás és elsivatagosodás elleni stratégia, valamint az éghajlatváltozással, az alkalmazkodással és a sebezhetőség-értékeléssel kapcsolatos szakértői jelentések elkészítésében.

Sensum Ltd. (SENSUM)

A Sensum d.o.o. egy 2011-ben alapított horvát tanácsadó cég, amely az uniós alapokkal kapcsolatos szolgáltatásokra, a közsféra tanácsadására és a

fenntartható fejlődésre specializálódott. A Rijekában székhellyel rendelkező Sensum mind a köz-, mind a magánszféra ügyfeleit támogatja a nemzeti és uniós forrásokból finanszírozott projektek tervezésében, előkészítésében és végrehajtásában.

A vállalat fő tevékenységi területei a következők:

- projektjavaslatok és dokumentációk elkészítése különböző uniós finanszírozási programokhoz;
- Az éghajlatváltozás kockázatainak értékelése és az éghajlatváltozásnak való ellenálló képesség biztosítása;
- Szénlábnym-elemzés és dekarbonizációs tervezés;
- Körforgásos gazdaság és környezetvédelmi kezdeményezések;
- Közbeszerzési tanácsadás és projektmenedzsment;
- Oktatás és kapacitásépítés a helyi és regionális érdekelt felek számára.

Rába-Duna-Vág Európai Területi Együttműködési Csoport (RDV EGTC)

A Rába-Duna-Vág Európai Területi Együttműködési Csoport hat magyarországi és szlovákiai tagmegyét fog össze. A 2011-ben alapított RDV EGTC egy Tatabányán székhellyel rendelkező, jogi személyiséggel bíró, nonprofit szervezet, amely tagországai nemzeti jogszabályainak megfelelően működik, és mind Szlovákiában, mind Magyarországon aktív projektmenedzserekből álló csapattal rendelkezik.

Az RDV EGTC elsődleges célja a tagrégiók közötti gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítése, a működési területén belül a határokon átnyúló

Integrált megfigyelőrendszer az agrár-klimatikus kockázatokra a Duna-régióban

regionális együttműködés előmozdítása különböző fejlesztési tengelyek mentén, valamint a Duna magyar–szlovák szakaszát teljes egészében lefedő, tartós intézményi keret létrehozása. Célja a határon átnyúló együttműködés és fejlesztés támogatása olyan területeken, mint a közlekedési infrastruktúra, az energiarendszerek, az információs technológia, az autópálya, az idegenforgalom, az oktatás, a kultúra és a vallási ügyek, a sport és az ifjúság, a közös projektprogramok irányítása, a Duna és mellékfolyói fejlesztése, a logisztika, a kis- és középvállalkozások támogatása, a környezetvédelem és a mezőgazdaság, valamint az egészségügy.

Stuttgarteri Egyetem (IWS)

University of Stuttgart
Germany

A Hidraulikai Mérnöki és Vízgazdálkodási Tanszék (LWW; a németországi Stuttgarteri Egyetem Hidraulikai és Környezeti Rendszerek Modelljével Foglalkozó Intézete – IWS) a vízéptítményekkel, a vízgazdálkodással és a folyami ökológiával kapcsolatos tudományos tevékenységeket folytat. Az LWW a víz és az üledék közötti kölcsönhatásokat vizsgálja az európai felszíni vizek jogilag előírt jó ökológiai állapotának fenntartása és helyreállítása érdekében. Ezek a törekvések kiterjednek a folyami ökoszisztémák árvízvédelmére és aszályállóságára is. Kísérleti modellek és terepi adatgyűjtések segítségével az LWW a folyók és víztározók komplex numerikus vizsgálataival kapcsolatos konkrét kihívásokkal foglalkozik. A numerikus előrejelzési modellek segítenek számszerűsíteni a mérnöki beavatkozások vízrendszerekre gyakorolt hatását. Az így kapott előrejelzések értékesek a különböző éghajlatváltozási forgatókönyvek hatásainak vizsgálatához. A tudományos tevékenységek magukban foglalják a folyamatok megértésére és a hatásmechanizmusokra irányuló alapkutatást, valamint az iparral és jogi személyekkel együttműködésben végzett alkalmazott kutatási projekteket.

Közép-Duna Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. (CDDA)

CENTRAL DANUBE
DEVELOPMENT AGENCY
NONPROFIT LTD.

A 2020-ban alapított, 100%-ban állami tulajdonban lévő nonprofit szervezet a Közép-Duna Fejlesztési Tanács munkaszerve, amely összefogja az állami és regionális döntéshozókat a Közép-Duna Fejlesztési Területen, amely Magyarország négy kiemelt fejlesztési területének egyike. A szervezet felelős a térség Fejlesztési Konceptiójának (2021–2035), valamint Stratégiai és Operatív Programjának (2021–2027) végrehajtásáért. Regionális koordinátorként felügyeli a három megyében található 99 település fejlesztési törekvéseit. Ezen felül ernyőszervezetként működik, elősegítve a regionális együttműködést, szakértői munkacsoportokat vezet, valamint feladata a regionális adatbázisok fejlesztése és karbantartása. A szervezet emellett országos és nemzetközi projekteket kezdeményez és valósít meg, miközben irányítja a regionális kommunikációt és a bevált gyakorlatok terjesztését.

A Szerb Köztársaság Hidrometeorológiai Szolgálat (RHMZ RS)

A Szerb Köztársaság Hidrometeorológiai Intézetét (a továbbiakban: az Intézet) a minisztériumokról szóló törvény hozta létre („A Bosznia-Hercegovinai Szerb Nép Hivatalos Közlönye”, 11/92. sz.). Ez a törvény meghatározza, hogy az Intézet szakmai és egyéb feladatokat lát el a következő területeken: a hidrológiai, meteorológiai és szeizmológiai tevékenységek fejlesztése és működtetése; a légkör, a vízkészletek, a levegő és a szeizmológiai folyamatok kutatása; a Köztársaság számára fontos

hidrometeorológiai és szeizmológiai adatok gyűjtése, feldolgozása és közzététele, valamint egyéb feladatok ellátása a hidrológia, a meteorológia és a szeizmológia területén. Független köztársasági közigazgatási szervezetként az Intézet 2002-ig folytatta tevékenységét, amikor is a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízgazdálkodási Minisztérium részévé vált.

A Nemzetközi Meteorológiai Szervezet (WMO) előírásainak megfelelően a számos felhasználó igényeinek kielégítése érdekében naponta elvégzik a következő feladatokat.

A rendszeres napi jelentések mellett vészhelyzetek, földrengések, árvizek és szélsőséges éghajlati jelenségek esetén vészhelyzeti közleményeket adnak ki, amelyek száma a jelenség intenzitásától, azaz az emberekre és az anyagi javakra jelentett veszély mértékétől függ.

„Fenntarthatósági és Gazdasági Növekedési Központ” (CSEG) Egyesület

A „Fenntarthatósági és Gazdasági Növekedési Központ” (CSEG) egy nonprofit egyesület, amelynek célja a fenntartható gazdasági fejlődés ösztönzése helyi és regionális szinten különböző ágazatokban, mint például az ipar, az oktatás, az idegenforgalom, az energetika, a civil társadalom stb. Az egyesületet 2010-ben hozták létre több, Bulgária dél-középső régiójából származó bolgár helyi önkormányzat és különböző ágazatokból származó szakmai szervezetek kezdeményezésére azzal a céllal, hogy támogassák a következő területeken a politikák, kezdeményezések és projektek kidolgozását:

- a környezet és a víz védelme;
- a körforgásos gazdaság népszerűsítése a modell helyi és regionális szintű szélesebb körű bevezetése érdekében;
- Éghajlatváltozási kérdések;
- A fenntartható energetikai projektek előmozdítása;

- az EU bevált gyakorlatainak átadása és a fenntartható politikák kidolgozása helyi és regionális szinten;
- Képzések, ismeretterjesztés és tudatosságnövelő kampányok különböző területeken, amelyek hozzájárulhatnak a fenntartható fejlődéshez helyi/regionális szinten.

2020 októberétől a CSEG Egyesület hivatalos tagjává vált a bolgár Dél-Közép Tervezési Régió (NUTS 2 régió) Regionális Fejlesztési Tanácsának – ez a testület felelős a NUTS 2 szinten az Európai Strukturális és Beruházási Alapok (ESIF) által finanszírozott stratégiai kezdeményezések és projektek kiválasztásáért.

Prágai Cseh Agrártudományi Egyetem (CULS)

A Prágai Cseh Agrártudományi Egyetem (CULS) egy 1952-ben alapított állami egyetem, amely jelenleg több mint 18 000 hallgatóval (akiknek 10%-a külföldi), 6 karral és 1 intézettel rendelkezik. Az egyetemhez tartoznak továbbá a növénytermesztésre (több mint 2 000 ha), a kertészetre, a szőlőültetvényekre, a gyümölcsösökre, az állattenyésztésre és az erdőgazdálkodásra specializálódott létesítmények is. A CZU több mint 170 akkreditált képzési programot kínál alap-, mester- és doktori szinten. Az egyetemnek 1 700 alkalmazottja van, közülük több mint 700 professzor vagy egyetemi docens. 2007 óta a CULS tagja a rangos Euroleague for Life Sciences szervezetnek, valamint a Duna-menti Rektori Konferenciának, az Európai Élettudományi Egyetemek Szövetségének, az AGRINATURA-nak és számos más szervezetnek. A Cseh Hidrometeorológiai Intézettel együttműködve a CULS egy olyan weboldalt üzemeltet, amely elsősorban a mezőgazdasági termelők számára nyújt

Integrált megfigyelőrendszer az agrár-klimatikus kockázatokra a Duna-régióban

időjárás-előrejelzéseket. A Times Higher Education 2025-ös rangsorában a cseh egyetemek között a 3. helyet foglalja el.

A Mérnöki Kar Gépfelhasználási Tanszéke a növénytermesztés irányítási technológiáira, a precíziós mezőgazdaságra, a mezőgazdaság és az elsődleges termelés fenntartható fejlődésére, valamint az agrár-élelmiszeripari szektorban alkalmazott új és környezetbarát technológiák felhasználására szolgáló intelligens megoldásokra összpontosít.

Széchenyi István Egyetem (SZE)

A SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM egy állami, nonprofit oktatási intézmény, amely több mint 50 éves hagyományra és tapasztalatra tekint vissza a magyarországi vezető iparágak támogatásában, különös tekintettel a járműmérnöki, a közlekedési és a távközlési ágazatokra. Az egyetem a régióban egyedülálló képzést és kutatást kínál, amely a termelési tevékenységeket szolgálja, hozzájárulva a régió gazdaságának, valamint társadalmi és intézményi infrastruktúrájának fejlesztéséhez. Ezen felül a Széchenyi Egyetem több mint 40 mérnöki laboratóriummal rendelkezik, amelyek nemcsak oktatási célokra használhatók, hanem a régióbeli vállalatokkal való tudományos együttműködés előmozdítására is.

A Vízgazdálkodási és Természetes Ökoszisztémák Tanszék a Széchenyi István Egyetem mosonmagyaróvári Albert Kázmér Karának egyik legátfogóbb egysége, amely a tudományágak széles skáláját öleli fel. Oktatási és kutatási tevékenységünk a környezeti elemek (talaj – víz – levegő) és azok kölcsönhatásainak mélyreható megértésén és az erről szóló ismeretek terjesztésén alapul. Az előadások és a gyakorlati foglalkozások során a hallgatók nemcsak az élő és élettelen környezet felépítésével és logikai rendszerével ismerkednek meg, hanem jellemző tulajdonságaik és változásaik mérésével, valamint a kapott adatok

értelmezésével és értékelésével is. Mindezt annak érdekében tesszük, hogy diplomásaink – a tudás és a megértés által felruházva – egy életképes, hosszú távon fenntartható mezőgazdasági és (élelmiszer-)ipari termelés aktív vezetőivé válhassanak.

Hidrometeorológiai és Szeizmológiai Intézet (IHMS)

Az 1947-ben alapított Montenegrói Hidrometeorológiai Intézet (IHMS) az Ökológiai, Területrendezési és Városfejlesztési Minisztérium alá tartozik. Négy részlegből áll:

- Meteorológia és levegőminőség;
- Hidrológia és vízminőség;
- hidrográfia; valamint
- szeizmológia.

Fő tevékenységei közé tartoznak:

- Időjárás-előrejelzés;
- Éghajlati megfigyelés és értékelés;
- Alkalmazott meteorológia – beleértve az agrometeorológiát és az éghajlatváltozást;
- Levegő- és vízminőség-értékelés;
- Numerikus időjárás-előrejelzés és a katasztrófakockázat csökkentése.

Az IHMS kulcsszerepet játszik a regionális és globális együttműködésben, Montenegrót képviselve olyan szervezetekben, mint a WMO, az EUMETSAT, az ECMWF, az UNFCCC és az IPCC.

Bécsi Természeti Erőforrások és Élettudományok Egyeteme (BOKU)

Integrált megfigyelőrendszer az agrár-klimatikus kockázatokra a Duna-régióban

Az 1872-ben alapított Bécsi Természeti Erőforrások és Élettudományok Egyeteme (BOKU) 6 tanszékből és 3 tudományos központból áll.

A BOKU a tudományos közösség, a politikai döntéshozók, valamint a társadalom és a gazdaság szereplői számára szakértői válaszokat nyújt olyan témákban, mint az éghajlatváltozás, a fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás továbbfejlesztése, a biogazdaság, a környezetvédelem, a fenntartható energiaellátás, az élelmiszer-biztonság és -ellátás, valamint a városi és

vidéki életterben az életminőség biztosítása és előmozdítása.

A BOKU a következő küldetést tűzte ki maga elé:

- A megélhetés védelme és javítása;
- A természeti erőforrások kezelése;
- Az élelmiszer- és élelmiszerbiztonság védelme;
- A társadalom és a technológia fenntartható átalakulása.

A BOKU ezeken a szakterületeken nemzeti és nemzetközi szintű tematikus vezető szerepre törekszik.

Kommunikációs csatornák

A projektben több fő szektorból származó, kiegyensúlyozott partnerkör vesz részt: helyi, regionális és nemzeti hatóságok, kutatóintézetek, nem kormányzati szervezetek, meteorológiai és környezetvédelmi ügynökségek. Együttesen a különböző érdekelt felek és érdekek széles skáláját képviseljük, és szakértői tudást és tapasztalatot nyújtunk az éghajlatváltozás, a mezőgazdaság és a szakpolitika-alkotás területén. A partnerséget erős transznacionális jelleg jellemzi: az Interreg Duna-régió program területén belül kilenc országot és tizenegy intézményt ölel fel, így biztosítva a megfelelő földrajzi és kulturális lefedettséget, valamint a figyelmet az európai országok széles körű intézményi környezeteinek és intézményeinek kérdéseire és igényeire.

Nemzeti Meteorológiai Hivatal
(NMA) – **Vezető partner,**
Románia

<https://www.meteoromania.ro>

Sensum Ltd. (SENSUM),
Horvátország

<https://sensum.hr>

Rába-Duna-Vág Európai Területi
Együttműködési Csoportosulás
Korlátolt Felelősséggel (RDV
EGTC), Magyarország

<https://rdvegtc.eu>

Stuttgarteri Egyetem (IWS),
Németország

University of Stuttgart
Germany

<https://www.uni-stuttgart.de>

Integrált megfigyelőrendszer az agrár-klimatikus kockázatokra a Duna-régióban

Közép-Duna Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. (CDDA), Magyarország		CENTRAL DANUBE DEVELOPMENT AGENCY NONPROFIT LTD.	https://kdmfu.hu
A Szerb Köztársaság Hidrometeorológiai Szolgálat (RHMZ RS), Bosznia-Hercegovina			https://rhmrzs.com
„Fenntarthatósági és Gazdasági Növekedési Központ” Egyesület (CSEG), Bulgária		CSEG	https://cseg.eu
Prágai Cseh Agrártudományi Egyetem (CULS), Cseh Köztársaság		Faculty of Engineering	https://www.czu.cz/en
Széchenyi István Egyetem (SZE), Magyarország		SZÉCHENYI EGYETEM UNIVERSITY OF VYŐR	https://www.uni.sze.hu
Hidrometeorológiai és Szeizmológiai Intézet (IHMS), Montenegró			http://www.meteo.co.me
Bécsi Természeti Erőforrások és Élettudományok Egyeteme (BOKU), Ausztria		BOKU UNIVERSITY	http://www.boku.ac.at/wabau

SZERETNE RÉSZT VENNİ A TRANSFER Danube PROGRAMBAN, ÉS TÖBBET MEGTUDNI RÓLA?

Iratkozzon fel hírlevelünkre a weboldalon keresztül: <https://interreg-danube.eu/projects/transfer-danube>

SZERKESZTŐI

A hírlevéllel kapcsolatos bármilyen információért vagy frissítésért kérjük, forduljon:

Georgi Simeonov úr | georgi.simeonov@cseg.eu

KÖVESS MINKET:

